

Nauka

O HERBACIE, JABŁKU I NEWTONIE

W Internecie udostępniono rękopis traktujący o słynnym jabłku, które pomogło sformułować teorię grawitacji

rp.pl/nauka

RAEY/PAUL S. HAMILTON

RAEY/PAUL S. HAMILTON

RAEY/PAUL S. HAMILTON

♦ **Nieznany dotąd gatunek węża z rodziny połozowatych.** Żywi się ślimakami

♦ **Przezroczysta żaba z Ekwadoru**

♦ **Salamandra bezpłucna** – jeden z trzech nowoodkrytych gatunków

RAEY/PAUL S. HAMILTON

♦ **Żararaka rogata,** powszechnie występująca w tym regionie, ma bardzo silny jad groźny również dla człowieka

Paszczę i oczy spod równika

PRZYRODA | Nieznane dotąd gatunki gadów i płazów odkryto w tropikalnym lesie w Ekwadorze. Są zagrożone wyginięciem

PIOTR KOŚCIELNIAK

Przezroczyste żaby, miniaturowe gekony i salamandry pozbawione płuc znalazł zespół biologów przeszukujących okolice góry Pata de Pajaro. Na powierzchni zaledwie kilku kilometrów kwadratowych odkryli 30 nieznanych wcześniej gatunków żab, trzy salamandry i węże oraz kilka gatunków owadów. Ekspedycję naukowców z USA i Ekwadoru przygotowała organizacja Reptile & Amphibian Ecology International.

– W naszej wiedzy na temat występowania zwierząt tropikalnych są wielkie luki – mówi dr Paul Hamilton kierujący tymi badaniami. – Nasza praca jest tylko skrobaniem po powierzchni i ogranicza się wyłącznie do tego niewielkiego regionu. Nie wiemy, co się dzieje globalnie z wymierającymi gatunkami.

Jednym z najbardziej zaskakujących odkryć są żaby składające jaja na drzewach, a nie w wodzie. Jak opisują naukowcy, z jaj nie wykluwają się kijanki, lecz osobniki przypominające dorosłe, ale mniejsze. Niektóre są wielkości lepka od szpilki.

Inny gatunek żab z Ekwadoru ma przezroczystą skórę na brzuchu, przez którą można obserwować organy wewnętrzne.

Znaleziono tam nowe gatunki węży żywią się przede wszystkim ślimakami. Ich najbliżsi kuzyni żyją w Peru, w odległości ok. 600 km, lub w Panamie – prawie dwukrotnie dalej. Nieznane wcześniej gada jako pierwszy zauważył 15-letni uczestnik wy-

prawy. Odkryto również miniaturowego gekona – jest tak mały, że z łatwością mieści się na gumce ołówka – oraz salamandry bezpłucne – oddychające przez skórę i błonę śluzową.

Naukowców natknęli się też na rzadkiego, ale bardzo groźnego węża z podrodziny grzechotnikowatych – *Lachesis achrocora* (tzw. bushmaster). To najdłuższe żmijowate świata, osiągające długość nawet do 4 metrów. Ich ukąszenie jest dla człowieka śmiertelne.

Przez przypadek – w pogoni za wężem – zauważono również przedstawicieli trzech nieznanych gatunków owadów. Wcześniej w tym samym miejscu na-

ukowcy zidentyfikowali aż 140 gatunków gadów i płazów.

– Istnieje niebezpieczeństwo, że te gatunki znikną, jeszcze zanim nauka będzie w stanie je opisać – podkreśla Paul Hamilton. Jego zdaniem żyjące w tej okolicy zwierzęta są szczególnie wrażliwe nawet na najmniejsze zmiany klimatu. Ich siedliska niszczą też wycinka lasu, polowania i wypasanie zwierząt hodowlanych.

Pata de Pajaro porasta tzw. las mglisty – puszcza tropikalna na zboczach gór, w której formują się chmury i mgły. ■

WWW Więcej zdjęć do obejrzenia w Internecie reptilesandamphibians.org

♦ **SPOWITE CHMURAMI GÓRY KRYJĄ NIEZNANE GATUNKI**

Pata de Pajaro znajduje się kilka minut drogi od Pacyfiku, tuż powyżej równika. Zbadany dotąd przez naukowców obszar to tylko kilka kilometrów kwadratowych lasu. Znaleziono tam gatunki zwierząt niewystępujące w innym miejscu na Ziemi. ■